GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 92. *Lunĭ, Marțĭ 28 Aprilie (10 Maiu).* 1887.

Conferința din Sibiiu.

Raportŭ specialŭ alŭ »Gazetei Transilvaniei« despre conferința generală electorală a delegațilorŭ alegĕtorilorŭ românĭ întrunită la 7 Maiu 1887.

Sedința I.

Precisŭ la 11 óre a. m. ocupă președintele comitetului centralŭ electoralŭ alŭ partidei naționale române, d-lŭ G. Barițŭ, scaunulŭ presidialŭ, și asistatŭ de membrii aceluiașĭ comitetŭ d-nii: Vincențiu Babeșŭ, Dr. I. Rațiu, G. Popŭ, Iuliu Coroianu, Coriolanŭ Brediceanu și Nicolae Cristea, ținù următoriulŭ discursŭ de deschidere:

Onorabilĭ delegațĭ ai colegielorŭ electorale!

Comitetulŭ alesŭ de cátră conferența din Iuniu 1884 cu scopulŭ principalŭ de a priveghia asupra modului cum se aplică în faptă articulii legei electorale din 1874, în urmarea tristelorŭ esperiențe, pre care le făcuse elŭ în acea sferă a sa de activitate până la finea anului trecutŭ, a deliberatŭ de repețite orĭ în sinulŭ sĕu asupra întrebărei, décă sub presiunea grea a sistemei actuale dominante mai este consultŭ și mai folosesce ceva, ca comitetulŭ sĕ mai céră încă și acestŭ sacrificiu dela ațâțĭ bărbațĭ fruntașĭ, membri ai colegielorŭ electorale, în care locuesce în masse compacte multŭ poporŭ de naționalitate românéscă.

In fine temeiurile pentru necesitatea convocărei unei conferințe electorale nouĕ au precumpănitŭ așa de multŭ, încâtŭ față cu acelea au dispărutŭ oricarĭ alțĭ scrupulĭ și alte îndoielĭ. Ca cetățenĭ ai statului sub actuala sistemă nicĭdecum nu ne putemŭ bucura de libertatea adevĕratŭ înnăscută omului, déră cu atâtŭ mai multŭ simțimŭ în sufletele nóstre dorința ferbinte de a ne folosi și noi de aceeașĭ.

Statulŭ acesta nicĭ până astădĭ nu are lege de întrunirĭ; orĭ-ce întrunire depinde numai dela potestatea discreționară a unui ministru, dela câte o instrucțiune efemeră de ale sale. Escepțiune se face numai cu întrunirile electorale, însĕ și atuncĭ obvinŭ casurĭ în care prefecții urmédă cu ele ca în comitatele Hontŭ, Tĕrnava mare, Sĕlagiu ș. a. în 1884.

In situațiunea presentă, între impregiurările în care se află statulŭ întregŭ și cu elŭ poporulŭ nostru, ca parte constitutivă importantă a lui, chiar décă nu arŭ fi alegerile dietale la ușe, comitetulŭ reflectândŭ la informațiunile culese în periodulŭ de trei anĭ, se simția totŭ mai multŭ agitatŭ de dorulŭ unei întrunirĭ a bărbațilorŭ de naționalitatea nóstră, carĭ cu sciința și cu bogata lorŭ esperiență suntŭ în stare de a revĕrsa lumină peste situațiune și prin acésta a fi de folosŭ poporului nostru și patriei comune. Nu ne facemŭ ilusiunĭ, scimŭ înainte cum vorŭ fi aprețiate de cătră adversarii noștri naționalĭ și politicĭ opiniunile și verdictele D-Vóstrĕ, acésta însĕ nu are sĕ descuragieze pe nicĭ unulŭ din noi. *Alios nos vidimus ventos, alias prospeximus animis procellas, aliis inpendentibus tempestatibus non cessimus.* Milenariă este viéța poporului nostru și elŭ va persevera.

Suntŭ momente solemne acestea, în care ne revedemŭ, domnilorŭ; de aceea Vĕ și salutămŭ din tótă inima și cu tótă candórea patriotică nu numai ca pre representanții partidei nóstre naționale, ci și ca *pre adevĕrații fii ai patriei*, carĭ nu schimbațĭ cu nimenĭ iubirea Vóstră cătră patria comună, nicĭ credința neclătită, în mii de casurĭ probată, cătră tronŭ și stima sinceră cătră popórele conlocuitóre în statulŭ acesta poliglotŭ.

Scopulŭ acestei conferențe fusese precisatŭ în convocarea din 17 Aprilie prin următorii terminĭ: *A se pune din nou în discusiune seriósă și calmă ținuta ulterióră a partidei nóstre față cu alegerile dietale.*

Séu décă voițĭ sĕ definimŭ în terminĭ și mai practicĭ problema ce ne stă înainte spre deslegare, sĕ o formulămŭ în cuvintele: *Revisiunea programei nóstre naționale* votată la 1881 în unanimitate, pusă la 1884 din nou în discuțiune de douĕ dile și apoi fără schimbare votată érăși în unanimitate.

Programa partidei nóstre compusă din nouĕ punete, esplicată și cernută, cum amŭ dice, din tóte punctele de vedere, se află publicată atâtŭ în *Memorialulŭ* din 1882 și în corpulŭ *Actelorŭ conferinței din 1884*, câtŭ și în tóte diarele nóstre naționale, care o îmbrățișaseră din convicțiune și devotamentŭ, prin urmare trebue sĕ presupunemŭ, că aceea este cunoscută și întipărită în memoria tuturorŭ cațĭ ținŭ cu credință la dênsa. Decĭ conferența nu are decâtŭ sĕ o ia în discuțiune după cum va afla mai înțelepțesce cu cale, adecă séu deadreptulŭ în ședință plenară, séu transpunêndu-o mai ântéiu la o comisiune ad hoc.

Mie îmĭ vine sĕ credŭ, că la orĭcare din aceste douĕ modalitățĭ conferența are sĕ se întrebe înainte de tóte, décă va fi dispărutŭ séu nu acea mulțime a causelorŭ de gravitate estraordinare, care au convinsŭ și silitŭ pre douĕ conferențe electorale una după alta, ca sĕ formuleze și sĕ adópte acéstă programă și nu alta; căci décă cumva cunoscutele cause, respective asuprirĭ, nelegiuirĭ și góne vorŭ fi încetatŭ séu tóte séu în parte, atuncĭ ar urma firesce ca sĕ pășimŭ la modificarea programei în parte séu în tóte punctele sale. Eră décă D-V. vețĭ afla după o cercetare minuțiósă, că acelea cause, alŭ cărorŭ productŭ este ținuta nóstră de până acuma, necum sĕ dispară vreuna din ele, déră de trei anĭ încóce s'au mai adaosŭ cu altele totŭ așa de grave séu și mai înverșunate, atuncĭ mi se pare mie că soluțiunea problemei ce vĕ stă înainte devine multŭ mai dificilă.

In dorința de a ușura consultarea D-vóstrĕ și a câștiga din timpulŭ prețiosŭ, comitetulŭ vĕ chiamă acilea luarea aminte la discursulŭ cu care antecesorulŭ meu pe acestŭ scaunŭ, on. d-nŭ Parteniu Cosma, deschisese conferența din Iuniu 1884. Intr'unŭ stilŭ pe câtŭ de plasticŭ pe atâtŭ de veridicŭ a enumĕratŭ Domnia sa cu acea ocasiune vre-o unsprędece casurĭ de asuprirĭ și călcărĭ de legĭ, dintre care chiarŭ și numai jumĕtate arŭ fi fostŭ prea de ajunsŭ ca ele sĕ impună conferinței de atuncĭ îndatorirea de a vota desŭ numita programă sub pedépsa de a fi judecațĭ în casulŭ contrarŭ de cătră tóte popórele libere din Europa, că numai poporulŭ românŭ din monarchia austro-ungurésca nu ar merita, necum drepturĭ naționale și usulŭ limbei proprie, ci nicĭ măcarŭ libertate individuală. Déră scopulŭ unui discursŭ de deschidere a ședințelorŭ nefiindŭ nicĭodată a tracta pe largŭ o cestiune pusă la ordinea dilei, discusiunea meritoriă se concentrase atuncĭ în discursulŭ eminentului nostru oratorŭ, alŭ d-lui Vincențiu Babeșiu, în care, anume dela pagina 57 înainte, asuprirea și violarea legilorŭ este ilustrată și probată cu esemple și casurĭ autentice scóse din acte publice ale timpului de față, acte de acelea, pentru care unŭ ministru în staturĭ civilisate ar fi provocatŭ a se retrage.

Binevoițĭ, d lorŭ delegațĭ, a esamina din nou tóte năpăstuirile enumĕrate în timpulŭ séu de cătră aceștĭ doi bărbațĭ distinșĭ ai națiunei nóstre, pentru ca totŭ D-vóstră sĕ le întregițĭ cu altele apărute în cei trei anĭ din urmă, cunoscute nouĕ tuturorŭ nu numai din diarele nóstre politice, care îșĭ implinescŭ misiunea grea cu zelŭ storcĕtorŭ de puterĭ, déră și din esperiența propriă a fiăcăruia dintre noi. Comitetulŭ este totodată convinsŭ, că D-vóstră țineți fórte bine minte acea seriă lungă de abusurĭ alectorale neaudite în staturĭ civilisate, câte s'au petrecutŭ în tóte periódele și mai de aprópe la alegerile dietale din Iuniu 1884, eră dupăce însușĭ d-lŭ ministru președinte declară mai deunădĭ în comisiunea dietală ocupată cu proiectulŭ de lege relativŭ la abusurile electorale, că acelea nicĭodată nu se vorŭ puté estermina din statulŭ acesta, judecațĭ singurĭ, care póte fi resultatulŭ încordărilorŭ nóstre de a ne apĕra și feri pe alegĕtorii noștri de acea gangrenă politică, multŭ mai periculósă decâtŭ este cea fisică, pre câtŭ timpŭ în tóte periódele electorale corupțiunea multiformă a jucatŭ mai preste totŭ rola principală.

In 16 §§-fĭ din capŭ VI alŭ legei electorale XXXIII dela 1874 suntŭ prevĕdute o mulțime de pedepse grele îndreptate contra abusurilorŭ electorale și anume în banĭ dela 200 treptatŭ până la 1000 și 2000 fl. v. a. și cu închisóre dela 3 lunĭ până la 2 și 3 anĭ de dile; întrebațĭ însĕ, că din miile de călcătorĭ ai legei electorale, cațĭ au fostŭ daţĭ în judecată și cațĭ pedepsițĭ.

In § 97 se dictéză pedépsa perderei dreptului electoralŭ pe trei anĭ, închisóre pe 6 lunĭ, în banĭ una miă fl. v. a. contra tuturorŭ acelora, carĭ ospĕtă pre alegĕtorĭ cu mâncărĭ și bĕuturĭ, precum și în contra acelorŭ ce primescŭ acele ospĕțărĭ. Dér apoi totŭ acea lege în § 104 permite festivitățĭ de partide sub simpla condițiune, ca întreprenorii acelora sĕ le anunțe cu o di mai înainte la autoritatea locală. De aci încolo este cunoscutŭ la țéra întrégă, că chiarŭ și festivitățĭ de acelea costă pe candidațĭ, care după câtă partidă va fi avêndŭ, sute și mii de florinĭ aruncațĭ în baltă, de unde apoi au și urmatŭ ruina multorŭ familii, sinuciderĭ, duelurĭ, ajungere în casa nebunilorŭ. Cunóscemŭ însĕ cu toții și casurĭ de acelea, unde alegerile costă dela 10 mii până la 50 mii și mai multŭ.

Orĭ când ni se întêmplă ca sĕ împărtășimŭ la bărbații politicĭ din Europa apusénă monstruositățĭ de acestea din statulŭ Ungariei, ni se rĕspunde dândŭ din umerĭ: „Așa este domnilorŭ; aflațĭ însĕ, că sistema parlamentarismului póte sĕ fiă bună și folositóre numai pentru popóre fórte bogate, a cărorŭ industriă și comerciu universalŭ varsă pe fiăcare anŭ miliarde în lădile lorŭ ferecate; popórele sĕrace de banĭ, precum suntŭ de regulă cele agricole și cu prea puțină educațiune politică, sĕ nu se mire, décă aristocrația lorŭ feudală unită strînsŭ cu plutocrația facŭ celŭ mai uritŭ abusŭ de cuvêntulŭ *democrațiă* și îșĭ batŭ jocŭ de acésta. Singurulŭ antidotŭ contra unorŭ nelegiuirĭ ca acestea este, ca și popórele agricole sĕ învețe a munci cu sporŭ câtŭ se póte mai mare, a câștiga câtŭ mai multŭ, a strînge și pune bine celŭ mai puținŭ a treia parte din câștigulŭ curatŭ de preste anŭ. Numai sub acestea condițiunĭ se vorŭ puté mĕsura dênsele în sistema parlamentară cu plutocrația. In casŭ contrarŭ, popórele agricole suntŭ și rĕmânŭ șerbitórele altora. Scurtŭ și lămuritŭ: Viéța constituțională așa precum funcționéză ea și în Ungaria de anĭ douĕdecĭ încóce, adecă fórte rĕu aplicată, costă sume exorbitante nu numai pe statŭ, ci și pe cetățenii lui cațĭ au passiune séu interesŭ de a juca rolă în politica militantă".

Au tótă dreptatea Europenii, când ne reflectéză la parlamente de acelea, din care spiritulŭ chistianismului a dispărutŭ, și darvinismulŭ, adecă dreptulŭ celui mai tare, i-a ocupatŭ loculŭ, éră Mamon domnesce preste suflete. De aci însĕ nicĭdecum nu urméză, că tocmai Ungaria, acestŭ statŭ agricolŭ și totodată poliglotŭ sĕ imiteze totŭ ce este mai condamnat în alte părțĭ. Suntŭ și țérĭ de acelea, unde alegerile cumpĕrate cu banĭ s'au esterminatŭ din rădĕcină și chiarŭ încercărĭ de acelea suntŭ înferate cu infamiă.

Mĭ-am ținutŭ de datoriă frățéscă și patriotică a comunica doctrinele acestea concetățenilorŭ mei de statŭ acum la apusulŭ dilelorŭ mele, când trebue sĕ-mĭ considerŭ restulŭ vieței numai ca o grațiă a Cerului.

Despre activitatea comitetului desvoltată între greutățĭ cu totulŭ neașteptate în aceștĭ trei anĭ, ne vomŭ permite a Vĕ informa pre câtŭ se póte în detailŭ prin raportŭ separatŭ.

Intr'aceea declarŭ ședința deschisă și rogŭ pe adunare ca sĕ bine-voiască a păși la constituirea sa provisoriă.

Propunêndu-se apoi alegerea biuroului provisoriu, se aclaméză d-lŭ G. Barițŭ ca președinte, d-nii Dr. Lucaciu și Dr I. Mihu ca notarĭ.

După aceea d-lŭ Coriolanŭ Brediceanu cetesce raportulŭ Comitetului despre activitatea sa în parioda electorală espirată.

Raportulŭ.

Comitetului electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naționale române despre activitatea sa din periodulŭ 1884 — 1886/7.

Comitetului compusŭ din 12 membri de cătră conferența electorală din 1884 i s'a datŭ în punctu 6 alŭ procesului verbalŭ din ședința II următórea instrucțiune generală și scurtă: „Acestŭ comitetŭ este însărcinatŭ a face între marginele legilorŭ totŭ ce va afla de lipsă și de folosŭ atâtŭ cu privire la alegerile dietale proxime, câtŭ și față de alegerile municipale și preste totŭ pentru apĕrarea causei române naționale și luminarea opiniunei publice în țéră și în străinătate."

Atâta și mai multŭ nimicŭ astădată.

Comitetulŭ însĕ a înțelesŭ fórte bine dela sine'șĭ, că elŭ are sĕ urmeze pe calea deschisă de cătră ante-

cessorulŭ sĕu dintre anii 1881—1884, îndată ce i s'arŭ subministra celŭ puţin mijlócele modeste, de care a dispusŭ acela întru desvoltarea activităţii sale. Acéstă împrejurare însĕ în mijloculŭ discusiunilorŭ ferbinţĭ potenţate prin scurţimea timpului a fostŭ dată cu totulŭ uitărei.

Cu tóte acestea nou alesulŭ comitetŭ s'a şi apucat de lucru îndată din 3 Iuniu, ḑiua în care se desfăcuse conferenţa şi în care elŭ s'a constituitŭ. Cuprinsulŭ procesului verbalŭ luatŭ din aceea şedinţă în şépte puncte ale sale merită atenţiunea D-vóstră, pentrucă din acelea se póte cunósce, în ce direcţiune şi în ce mĕsură apucase a'şĭ desvolta comitetulŭ activitatea sa, décă chiarŭ de atuncĭ nu dedea mereu preste pedecĭ invrĕstate şi cu desastre, precum se va vedea mai la vale.

Indată din prima şedinţă unulŭ dintre bărbaţii cei mai distinşĭ, carele în comitetulŭ anteriorŭ cu rarele sa'e cunoscinţe, cu rutina sa parlamentară, cu tactulŭ şi cu înţelepciunea sa făcuse causei nóstre serviţiile cele mai frumóse, dechiarà, că din motive ponderóse pe care le-a şi comunicatŭ nu póte face parte din acestŭ comitetŭ; va adhera însă la partida nóstră, va sprijini şi pe comitetŭ în lucrările sale.

Acéstă retragere a Domniei sale fu pronunţată în terminĭ atâtŭ de categoricĭ, încâtŭ tóte ulteriórele incercărĭ de-ale colegilorŭ de a-lŭ îndupleca sĕ se reîntórcă în mijloculŭ nostru au rĕmasŭ fără resultatŭ. (Protoc. Comit. Nr. I din 3 Iuniu 1884).

Sub data din 6 Iuniu comitetulŭ a publicatŭ apelulŭ sĕu către alegĕtorĭ în 500 exemplare şi l'a înaintatŭ la cluburĭ, la foştii delegaţĭ şi la ḑiare; au rĕmasŭ fără efectŭ. (Prot. Nr. II, 6 Iuniu.)

In 24 Iuniu se face revisiunea din urmă a actelorŭ conferenţei destinate a se da la tiparŭ şi totŭ spre acelŭ scopŭ casariulŭ arătà, că în acea ḑi se mai afla neînsemnata sumuşóră de 266 fl. 14 cr., mai totŭ banĭ intraţĭ din tipăriturile de mai înainte. (Protoc. Nr. III.)

In 24 Septemvre comitetulŭ cu provocare la p. 9 din sedinţa conferinţei generale dela 3 Iuniu alese în unamitate de membru alŭ sĕu pe onor. d-nŭ Dr. Aureliu Mureşianŭ în loculŭ d-lui Parteniu Cosma. Totŭ atuncĭ comitetulŭ se mai încercà odată a îndupleca pe alegătorĭ, ca sĕ înfiinţeze cluburĭ după esemplulŭ altorŭ partide în tóte cercurile locuite de Românĭ. Se mai luà din nou în discusiune proiectulŭ unui altŭ memorandŭ curatŭ politicŭ. (Protoc. Nr. IV.)

Şedinţa din 16 Noemvre 1884, la care au participatŭ şi doi domnĭ membri esternĭ, Vicenţiu Babeşiu şi Dr. Aur. Mureşianu a fostŭ una din cele mai lungĭ şi nevoióse, care tocmai de aceea avù puţinŭ resultatŭ. S'au relevatŭ adecă din nou cestiunile memorandului, organisarea partidei în modŭ mai perfectŭ decâtŭ până acum, instructiunea relativă la executarea legei electorale până şi esmiterea vre-unui membru prin cercurile electorale, apoi şi cestiunea speselorŭ. (Protoc. Nr. V)

In 6/18 Ianuariu 1885 biuroulŭ presentà actele conferenţei tipărite în 1500 de esemplare şi contulŭ lor în sumă de 195 fl. 50 cr. Se decise a se trimite pe la foştii delegaţĭ câte 10 esemplare spre a se desface cu preţŭ de 50 cr. pentru coperirea speselorŭ, éră unŭ numĕrŭ anumitŭ sĕ se împartă gratisŭ. (Protoc. Nr VI.)

In 22 Februarie se dete sémă despre executarea conclusului din Ianuarie. Totŭ atuncĭ se mai ventilă easulŭ dela Sighişóră, unde autorităţile politice opriseră în Iuniu adunarea alegĕtorilor, pedepsindŭ pe convocatorulŭ lorŭ cu 130 fl. v. a., dela carĭ se şi cerură actele respective. (Protoc. Nr. VII.)

Intru aşteptarea informaţiunilorŭ cerute de repeţite orĭ dela cluburĭ prin cerculare, cum şi din causă că în lunile de érnă toţĭ mmbrii internĭ suntŭ ocupaţĭ preste mĕsură fiăcare în oposiţiunea lorŭ, continuarea consultărilorŭ se amână pe lunile de primăvéră, pe când o lovitură din cele mai greu simţite cădŭ asupra nóstră ca şi unŭ fulgerŭ din chiarŭ seninŭ: Visarionŭ Romanŭ bărbatŭ de o activitate rară, de o energiă şi perseveranţă, carei asemenea puţinĭ ómenĭ suntŭ dedaţĭ a desvolta, în 11 Maiu 1885 după unŭ morbŭ violentŭ şi furiosŭ numai de 12 óre se mută dintre noi în regiunĭ mai fericite. Mórtea acestui membru alŭ comitetului produse o perturbaţiune momentană în afacerile acestuia şi încercarea de alŭ întruni în Iuniu alŭ acelui anŭ rĕmase fără resultatŭ.

Intr'aceea unŭ altŭ membru dintre cei mai activĭ şi zeloşĭ, Anania Trombitaşiu, care luase asupra sa şi sarcina, nicĭdecum prea dorită, de secretarŭ alŭ acestei corporaţiunĭ, a cărei posiţiune nu are nimicŭ de pismuitŭ, cădŭ şi elŭ în aşternutŭ, pentru ca după lungĭ suferinţe de aprópe optŭ lunĭ în 22 Martie 1885 sĕ-şĭ dea sufletulŭ în mâna Părintelui cerescŭ. Pe lângă aceea că perdurămŭ în Trombitaşiu pe membru şi secretarŭ fórte laboriosŭ, apoi prin mórtea sa numĕrulŭ membriilorŭ din locŭ se reduse numai la patru, carĭ — lucru fórte fi rescŭ — nu se mai simţiră autorisaţĭ a funcţiona ca comitetŭ şi a lua sub actuala sistemă dominantă tótă greutatea rĕspunderei asupra lorŭ. Mórtea paralisase acţiunea ulterióră şi necesitatea întregirei comitetului era fórte simţită, ceea ce însĕ nu se putea întêmpla, decâtŭ numai convocândŭ la şedinţă plenară pe membrii externĭ. Las' însĕ că mai desele călĕtorii ale membrilorŭ externĭ, pe lângă perderea timpului preţiosŭ, îi costă şi sume din propria lorŭ avere, déră apoi ne suntŭ în memoriă próspĕtă acelea mĕsurĭ poliţiene estraordinare luate tocmai în lunile de tómnă ale acelui anŭ, din incidentulŭ copilărescŭ dela Bucurescĭ, asupra nóstră a tuturorŭ prin călcărĭ de locuinţe, arestărĭ, prinderĭ de scrisorĭ şi alte mĕsurĭ teroristice. Cine era sĕ stea de vorbă cu noi între acelea împrejurărĭ, care sĕmănau ca ou cu ou cu domnia legei marţiale dintre anii 1849 şi 1855, precând se descoperise complotulŭ celŭ mai teribilŭ alŭ Maghiarilorŭ, carele a şi dusŭ pe câţiva dintr'înşii la loculŭ de perḑare.

In acelea momente fatale presidiulŭ, în dorinţa sa de a vedé comitetulŭ întregitŭ, adresà pe rĕspunderea sa cu data din 26 Noemvre 1885 şése întrebărĭ către membrii esternĭ relative la totŭ atâtea cestiunĭ, care credea elŭ că trebue sĕ fiă pertractate în şedinţa plenară. Unŭ singurŭ membru a rĕspunsŭ că póte veni, unulŭ că nu póte, éră alţĭ patru au tăcutŭ şi tăcerea lorŭ a cuprinsŭ unŭ rĕspunsŭ prea bine înţelesŭ. Adecă ca şi cum arŭ fi ḑisŭ ei: *Aştéptă sĕ trécă acestea furii.* (Actulŭ Nr. VIII.)

Intre acestea ḑiua din 3 Decemvre 1885 adusese preste capulŭ preşedintelui o catastrofă din cele mai grele, de care se potŭ întêmpla într'o familiă.

Dupăce intrarămŭ în a. 1886, cele din urmă acte subscrise pe patulŭ durerilorŭ de către colegulŭ şi secretarulŭ Trombitaşiu au fostŭ douĕ raporturĭ din 12 şi 24 Februarie relative la încasărĭ şi spese tăcute de Visarionŭ Romanŭ şi de dênsulŭ cu tipăriturĭ şi espediţiunĭ. (Actele IX et X.)

Cei patru membri câţĭ au mai rĕmasŭ aicĭ pe locŭ în viéţă, consultându-se în 24 Februariu asupra câtorva cestiunĭ, se convinseră încă odată, că ei singurĭ nu mai potŭ purta rĕspunderea şi că trebue sĕ convóce pe membrii esternĭ, însĕ fără a spera că aceia vorŭ puté veni în acelŭ anotimpŭ. Cu tóte acestea sub data din 5 Martie s'a emisŭ şi publicatŭ cercularulŭ în cele patru ḑiare politice românescĭ adresatŭ alegĕtorilorŭ spre a-i îndemna ca sĕ grăbéscă a'şĭ plăti restanţele din contribuţiune şi totodată sĕ nu-şĭ pregete a cerceta, cum se ţinŭ listele electorale. (Actele Nr. XI et XII.)

Pănă la epoca acésta séu adecă până în véră, buna înţelegere frăţéscă între toţĭ membrii comitetului electoralŭ a fostŭ în adevĕrŭ exemplară, cărei asemenea sĕ ni-o dorimŭ din sufletŭ nouĕ tuturorŭ; lipsa însĕ de întregirea comitetului aicĭ în centru se simţia totŭ mai tare. Ne deciserămŭ sĕ convocămŭ comitetulŭ plenarŭ de urgenţă pe 14 (26) Iuniu 1886 atâtŭ cu scopŭ de a se întregi, câtŭ şi ca după aceea sĕ dea cursŭ la câteva afacerĭ urgente. Insĕ cine ar fi creḑutŭ! După unŭ timpŭ preţiosŭ de douĕ ḑile perdutŭ în desbaterĭ prelungite, a fostŭ preste putinţă o învoire asupra persónelorŭ candidate şi încercarea de întregire a rĕmasŭ fără nicĭ unŭ resultatŭ, aşa că nicĭ măcarŭ protocolŭ nu s'a pututŭ lua din acelea şedinţe.

In consultarea din 7 Iulie membrii rĕmaşĭ pe locŭ împreună cu d-lŭ V. Babeşiu se învoiră, ca mai curêndŭ séu mai târḑiu o conferinţă generală sĕ se convóce nesmintitŭ, afară décă o forţă maioră ne-ar împedeca dela acésta. Indată apoi s'a emisŭ în 13 Iulie şi cercularulŭ ursoriu totŭ cu resdectŭ la listele electorale şi la reclamaţiunile prevĕḑute în lege. (Actele XIII et XIV.)

După aşteptarea de *cincĭ bisericĭ* ca sĕ ne viă informaţiunĭ despre starea cluburilorŭ electorale şi despre resultatele reclamaţiunilorŭ în fine prin adresa din 9 Decemvre fù convocatŭ din nou comitetulŭ plenarŭ pe 23, amânatŭ însĕ din cause neprevĕḑute pe 24 şi 25 ale aceleiaşĭ.

Dintre cele 11 cestiunĭ pertractate în acestea douĕ ḑile şi trecute la procesele verbale vomŭ însemna pentru scurţimea timpului numai împrejurarea, că cu acéstă ocasiune dintre domnii membrii din afară onor. d-nŭ Dr. Aurelŭ Mureşianu îşĭ dete demisiunea comentată pe largŭ în scrisórea sa din 21/9 Decemvre 1886, care décă se va cere se póte ceti.

Totŭ atuncĭ îşĭ mai dete demisiunea motivată prin graiulŭ viu unŭ altŭ domnŭ membru din locŭ; éră la trei ḑile se retrase şi alŭ treilea membru dându-şĭ demisiunea în scrisŭ.

Aşa, dintre toţĭ membrii din locŭ au mai rĕmasŭ numai doi inşĭ pe lângă mandatulŭ lorŭ primitŭ în Iuniu 1884.

Decisă odată convocarea conferenţei generale, până la care timpulŭ nu mai era departe, membrii câţĭ au mai rĕmasŭ în activitate nu aflară cu cale ca sĕ mai încerce o întregire a Comitetului, ci se învoiră sĕ aştepte ḑiua dorită, în care dênşii sĕ pótă supune tótă starea lucrurilorŭ la înţelépta deliberare a D-vóstră. (Actele XV. XVI. XVII.)

Spre acestŭ scopŭ s'a emisŭ cerculariulŭ din 7 Martie a. c., după care urmă şi convocarea conferinţei cu data din 17 Aprilie pe ḑiua de 7 Maiu (Actele XVIII et XIX)

Cu acestea comitetulŭ crede, că de şi nu vĕ presentă o icónă mai viiă a multŭ strîmtoratei sale activitătĭ, elŭ totuşĭ dă ocasiune de a scóte informaţiunĭ esacte din actele citate acilea şi din mai multe corespondenţe care Vĕ stau la disposiţiune, anume şi relative la distribuţiunea tipăriturilorŭ, la multele restanţe ale preţului lorŭ, prin urmare şi la unŭ micŭ deficitŭ, pentru a cărui coperire caută sĕ îngrijimŭ. Preste acésta câteva sute de exemplare mai stau încă nedesfăcute, pentru care comitetulŭ a luatŭ óreşicarĭ mĕsurĭ pe rĕspunderea sa, déră urmarea ulterióră depinde şi în punctulŭ acesta dela unŭ conclusŭ alŭ conferenţei. —

(Va urma.)

Polemica pentru Bosnia şi Erţegovina.

De câteva ḑile se pórtă o viuă polemică între pressa oficiósă ruséscă, germană şi austro-ungară pentru Bosnia şi Erţegovina. Ḑiarele oficióse rusescĭ imputară Germaniei nesinceritate şi cancelarului germanŭ vina, că elŭ a făcutŭ sĕ se convóce congresulŭ dela Berlinŭ şi Austro-Ungaria sĕ ocupe Bosnia şi Erţegovina, că în fine Germania e vinovată de nesuccesele Rusiei în politica orientală. Prinţulŭ Bismarck, ca sĕ se descarce de acéstă imputare, a pusŭ sĕ publice organulŭ sĕu „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ unŭ şirŭ de destăinuirĭ asupra modului cum s'a pusŭ la cale ocuparea Bosniei şi Erţegovinei.

Congresulŭ dela Berlinŭ, ḑice fóia cancelarului, s'a convocatŭ la iniţiativa şi stăruinţa Rusiei, ér nu a Germaniei. Despre punerea la cale a ocupării Bosniei şi Erţegovinei, Germania n'a sciutŭ nimicŭ până la congresŭ. Prin urmare nu Germania póte fi învinovăţită de nesuccesele Rusiei. Ocuparea Bosniei s'a pusŭ la cale în Peşta şi în Viena, prin înţelegerea guvernelorŭ austro-ungarŭ şi rusescŭ în 1876, încheindu-se apoi la 15 Ianuariu 1877 şi unŭ tractatŭ în acéstă privinţă. Pe Germania n'a interesat'o nicĭ atuncĭ şi n'o intereséză nicĭ aḑĭ, că cine stăpânésce Bosnia şi Erţegovina.

„Pester Lloyd“ desminte, că ar esista unŭ tractatŭ austro-ungaro-rusŭ de felulŭ acesta, dér negreşitŭ că înainte de a începe Rusia rĕsboiulŭ cu Turcia, a căutatŭ sĕ'şĭ asigure spatele din partea Austro-Ungariei, care ar fi pututŭ sĕ intervină chiar cu putere armată în contra Rusiei. Prin urmare nu se póte contesta o înţelegere verbală între Viena şi Petersburgŭ, în sensulŭ ca Rusia sĕ nu atace sfera de interese a Austro-Ungariei.

Polemica acésta, care se urmédă şi aḑĭ, a produsŭ o adêncă impresiune în Viena şi „N. fr. Presse“ nu'şĭ póte înăbuşi mâhnirea, că aceste destăinuirĭ şi peste totŭ atitudinea cancelarului în acéstă afacere nu suntŭ nicĭdecum o dovadă despre tăria alianţei austro-ungaro-germane, căcĭ ce alianţă póte fi aceea, când Germania vine şi declară, că e indiferentŭ pentru ea, cine stăpânesce Bosnia şi Erţegovina.

Destăinuirile şi declarările organului cancelarului au făcutŭ, ca pressa rusă sĕ fiă şi mai învĕrşunată contra Austro-Ungariei. „Nowoje Wremja“ ḑice că nu mai aşa se potŭ schimba lucrurile spre bine, décă trupele austro-ungare se vorŭ retrage din provinciile ocupate. Turcia va consimţi bucurosŭ, a recunósce Bosnia şi Erţegovina ca regatŭ independentŭ, pentru care se va găsi şi unŭ principe, negreşitŭ că nu principe hessicŭ nicĭ habsburgicŭ.

Cum vedemŭ, polemica a intratŭ într'o fasă nefavorabilă atâtŭ pentru alianţa austro-ungară-germană, câtŭ şi pentru raporturile austro-ungaro-rusescĭ.

In camera din Pesta s'a şi adresatŭ guvernului o interpelaţiune de către deputatulŭ Iranyi, care cere sĕ dea guvernulŭ lămurirĭ asupra acestei cestiunĭ, spre a se sci din care parte se spune adevĕrulŭ şi décă dieta şi delegaţiunile n'au fostŭ amăgite, când li s'a spusŭ că ocuparea Bosniei şi Erţegovinei este urmarea mandatului ce i s'a datŭ Austro-Ungariei de către congresulŭ din Berlinŭ.

Vomŭ vedé ce rĕspunde guvernulŭ în acéstă cestiune, care prin destăinuirile organului lui Bismarck a luatŭ unŭ caracterŭ atâtŭ de acutŭ şi nefavorabilŭ pentru relaţiunile celorŭ trei imperii.

SCIRILE ḌILEI.

„N. fr. Presse“ e informată din Bucurescĭ, că desbaterile, carĭ s'au urmatŭ în sinulŭ guvernului românŭ în privinţa *convenţiei comerciale cu Austro-Ungaria* s'au terminatŭ şi nu mai esistă nicĭ o pedecă pentru România d'a reincepe negocierile. Causa, pentru care nu s'a începutŭ până acum continuarea tractărilorŭ, ar fi că s'ar putea întêmpla ca reinceperea negocierilorŭ politico-comerciale în timpulŭ campaniei electorale din Ungaria sĕ creeze dificultăţĭ nu numai în ce privesce pe guvernulŭ ungarŭ, ci şi în ce privesce obţinerea unui resultatŭ satisfăcĕtorŭ. — Cum vedemŭ, tocmai după alegerile dietale ar fi sĕ reincépă tractările.

—x—

Inspectorulŭ generalŭ alŭ armatei archiducele *Albrecht* şi şefulŭ statului majorŭ generalŭ alŭ armatei loc. feldmareşalŭ *Beck* vorŭ sosi în ḑilele acestea în Deva, ca sĕ inspecteze terenulŭ pentru manevre.

—x—

Ni se scrie din Făgăraşŭ cu data de 6 Maiu 1887: Amĕsuratŭ convocărei făcute in pressă, clubulŭ alegĕtorilorŭ românĭ din comitatulŭ Făgăraşului şi a ţinutŭ adunarea sa în 1 Maiu, în sala hotelului »Stadt Parisŭ« din Făgăraşŭ. D-lŭ vicarŭ foraneu Alesandru Micu deschise adunarea la órele $3^1/_4$ p. m. salutândŭ pe cei de faţă prin câte-va cuvinte călduróse şi bine potrivite; d sa arătă scopulŭ întrunirei şi se trecŭ după acésta la esecutarea programei. S'a constituitŭ mai întâiŭ biuroulŭ, s'a alesŭ după aceea unŭ comitetŭ centralŭ cu reşedinţa în Făgăraşŭ. Membrii acestui comitetŭ suntŭ locuitorĭ din Făgăraşŭ, cu escepţiunea a vre-o trei preoţĭ din comunele cele mai apropiate. Ca delegaţĭ ordinarĭ pentru conferenţa naţională din Sibiu s'au alesŭ: pentru cercŭ superiorŭ electoralŭ d-nii: Alesandru Micu vicarŭ şi Hilariu Duvlea advocatŭ; ca delegatŭ suplentŭ: Dr Nicolau Moţocŭ, advocatŭ. Pentru cerculŭ electoralŭ inferiorŭ s'au alesŭ d-nii Br. D. Ursu şi Basiliu Stanciu, căpitanŭ în pensiune; ca suplentŭ: Iuliu Danŭ: administratorŭ protopopescŭ. *Olteanulŭ.*

—x—

In Nr. 83 alŭ fóiei nóstre amŭ publicatŭ unŭ raportŭ despre *conferenţa preoţilorŭ şi învĕţătorilorŭ* din tractulŭ Betlĕnului, ce s'a ţinutŭ la 4 Aprilie a. c. în *Mintiulŭ românŭ* de lângă Năsĕudŭ. In cestiunea acésta mai primimŭ unŭ raportŭ, din care aflămŭ, că respectiva conferenţă preoţéscă a luatŭ, între altele, mĕsurĭ energice pentru cultivarea pomilorŭ la poporulŭ nostru; tinerilor nu li-se va da voiă sĕ se căsĕtorescă, décă nu vorŭ dovedi, că în grădinele lorŭ posedŭ unŭ anumitŭ numĕrŭ de pomĭ altoiţĭ, cum d. e. perĭ, merĭ etc.; afară de aceea s'au luatŭ mĕsurĭ pentru îmbrăţişarea literaturei, stirpirea viţiilorŭ; s'a însărcinatŭ fiă care preotŭ a-şĭ face istoriculŭ parochiei sale şi s'a regulatŭ datorinţa învĕţătorilorŭ în raportŭ cu ordinea din şcólă. S'a lăsatŭ în sarcina d-lui preotŭ I. Boteanu compunerea regulamentului pentru fitórea bibliotecă a tractului Betlénŭ şi Ciceu-Cristurŭ şi după ce acestŭ regulamentŭ va fi aprobatŭ, se vorŭ face ulteriorii paşĭ pentru înfiinţarea ei. Raportorulŭ arată în fine starea poporului nostru din Mintiulŭ românŭ, atâtŭ pe terenulŭ culturalŭ, câtŭ şi materialŭ în colorĭ fórte înfloritóre. E unŭ poporŭ sirguinciosŭ şi moralŭ, iubesce biserica, uresce cârciuma; casele lorŭ suntŭ în fórte mare parte de pétră şi frumosŭ clădite, grădinile bine cultivate. Ómenii suntŭ la trupŭ bine făcuţĭ, înalţĭ de statură, bruneţĭ la faţă, cu ochĭ agerĭ, frunte lată şi inimă deschisă. Poporaţiunea e curatŭ română; au începutŭ înse şi în acéstă comună a se viri Evreii; se află astădĭ 22 Evrei.

—x—

Mercurĭ în 11 Maiu n. *corpulŭ oficerescŭ din garnisóna de aci* va avé prima împuşcare de plăcere, în casa de tragere la semnŭ (Schützenhaus). Tóte persónele, care au fostŭ invitate în sesonulŭ de érnă trecutŭ, suntŭ óspeţĭ bine vĕḑuţĭ şi la aceste petrecerĭ. Inceputulŭ la $4^1/_2$ore d. a.

—x—

Viceşpanulŭ comitatului *Murĕşŭ-Turda* aduce la cunoscinţa generală că, la încuviinţarea ministrului de justiţiă, în urma curăţirii arhivei de hârtii netrebuinciose, se nimicescŭ următórele acte: 1) actele fostelorŭ oficii de cercŭ şi ocolŭ c. r. din anii 1849—1861; 2) actele administrative şi judiciare ale fostului cercŭ superiorŭ alŭ comit. Turda din anii 1852—1869; 3) actele fostei suprefecturĭ a Mureşului, ale prefectului şi suprefectului din anii 1861—1871; 4) Scrisorile private ale advocaţilorŭ Daniilŭ Bartha, Stefanŭ Benkö, Samuilŭ Gottschling, precum şi ale familiei Klemencsics din Jedd şi Ladislau Marosi din Akasfalenĭ. Celŭ ce crede a avé vre unŭ dreptŭ asupra vre-unui actŭ din acestea, sĕ-şĭ validiteze acestŭ dreptŭ printr'o petiţiune până la 1 Iulie a. c., căcĭ în casŭ contrarŭ se vorŭ nimici tóte aceste acte.

—x—

In comuna *Densuşĭ*, comit. Huniădórei, s'a deschisŭ dela 6 Maiu n. unŭ oficiu postalŭ, care va întreţinea prin curierŭ în fiă-care ḑi comunicaţiune cu Haţegulŭ. La acestŭ oficiu se primescŭ spre espedare şi se împartŭ scrisorĭ, pachete, mandate postale până la 300 fl. etc.

—x—

Ni se scrie: In Nrulŭ 73 alŭ „Gazetei“, la cântecelŭ »Nu am pâne nicĭ am sare“ s'a făcutŭ observarea că cuvêntulŭ *„zólă“* e câştigulŭ muncei ţĕranului,—decĭ vinŭ a împărtăşi, că noi altcum cunóscemŭ acelŭ cuvêntŭ; pe la noi se ḑice „am avutŭ multă zólă până ce am pututŭ scóte la capĕtŭ«, va sĕ ḑică trudă, ostenélă, frământare, séu tantae *molis* erat etc. Dér în cântecelŭ numitŭ nicĭ că are locŭ cuvêntulŭ „zólă“; strofa: „Da nu'i potŭ cu straiţa gólă, Şi mai nicĭ fără de o zólă“, pe la noi se cântă: Şi mai nicĭ fără de-o ţólă“. Bănăţenii ḑicŭ „nu am ţóle“, adecă îmbrăcăminte, vestminte, decĭ nu „zólă“ ci cuvêntulŭ „ţólă“ are locŭ în strofa respectivă a cântecului; că n'are »de mâncatŭ, séu merinde« din destulŭ esprimă cuvintele *„straiţă gólă“*, decĭ n'a fostŭ de lipsă sĕ se pună şi unŭ altŭ sinonimŭ »zólă“. — Aşa a esplicat'o celŭ ce nĭ-a trimisŭ acelŭ cântecŭ, precum s'a observatŭ în fóia nóstră.

Liferărĭ pentru armata bulgară. Camera de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ a primitŭ dela gerantele c. r. din Sofia următórea încunosciinţare:

„Am onóre a împărtăşi camerei de comerţŭ şi de industriă spre mai departe încunosciinţare, că pe basa unei publicaţiunĭ, ce s'a făcutŭ astăḑĭ de cătră ministeriulŭ de rĕsboiu bulgarŭ, acesta intenţionéză a ţiné licitaţiă în decursulŭ anului curentŭ (probabilŭ în luna Iuniu) cu oferte pentru liferarea următórelorŭ articole de ecvipamentŭ:

Postavurĭ: 45.200 metri postavŭ surŭ pentru mantale, 94.400 metri postavŭ verde închisŭ, 2000 metri postavŭ civitŭ închisŭ pentru uniformă, 490 metri postavŭ civitŭ închisŭ pentru pantalonĭ de călăritŭ, 5950 metri postavŭ surŭ-albastru pentru pantalonĭ de călăritŭ, 1450 metri postavŭ roşu, 90 metri postavŭ albŭ, 90 metri postavŭ galbenŭ.

Pânḑăriă: Pânḑă pentru cămăşĭ 334.410 metri, pânḑă pentru căptuşelĭ 401.400 metri, pânḑă de flamandŭ 22.793 metri, pânḑă grósă (Rahentuh) 72.550 metri, Corturĭ (incl. garniturĭ) 3000 metri.

Cisme şi pălăriĭ: 29.020 păr. cisme gata, 29.020 păr. carâmbĭ de cisme, 58.040 păr. căpute, 59.040 păr. tălpĭ, 58 040 păr. jumĕtăţĭ de tălpĭ.

Mostre din obiectele de mai susŭ se potŭ trimite până la 13 Maiu st. n. comisiunei de licitaţiă ce presidéză în ministeriulŭ de rĕsboiu bulgarŭ.

Sofia, 27 Aprilie 1887.

Ultime scirĭ.

Parisŭ, 8 Maiu. — Astăḑĭ a circulatŭ sgomotulŭ despre încheerea unei alianţe între Francia şi Rusia. Prin acésta bursa a fostŭ favorabilŭ iufluenţată.

Bruxelles, 8 Maiu. — Ḑiarulŭ „Le Nord“ ḑice că la Petersburgŭ se constată cu îngrijire că, cu tótă aplanarea incidentului dela Pagny, relaţiunile între Francia şi Germania suntŭ fórte încordate. Neînţelegerĭ ulterióre ar putea aduce grave complicaţiunĭ.

Constantinopolŭ, 7 Maiu. — Superiorulŭ (katolikos) din Ecimiadzin a datŭ ordinŭ clerului sĕu sĕ împiedece introducerea limbei rusescĭ în învĕţămêntulŭ religiosŭ în scólele armene, după cum a dispusŭ guvernulŭ rusŭ. Totodată elŭ a adresatŭ o scrisóre guvernatorului generalŭ din Caucasŭ, Korsakow Donkulow, în care ḑice că disposiţia guvernului rusŭ este regretabilă şi că a se preda învĕţămêntulŭ religiosŭ în şcólele armene într'o altă limbă, ér nu cea armeană, ar fi una din cele mai grave sguduirĭ a religiunii Armenilorŭ. Dênsulŭ decĭ nu e în posiţiă a permite sĕ se esecute aceea disposiţiă. De asemenea elŭ stăruesce, ca sĕ i se cеară consimţĕmêntulŭ sĕu pentru numirea preoţilorŭ menіţĭ a preda religia în şcólă, precum şi pentru manualele de religiă, ce s'ar introduce în şcóle.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

HAVRE, 8 Maiu n., — Corabia francesă „Cpampagne“ s'a lovitŭ după améḑĭ, din causa negurei ce acoperea marea, cu vaporulŭ „Ville de Rio“. Acesta din urmă se cufundă imediatŭ. 50 de emigranţĭ şi marinarĭ s'au nenorocitŭ.

MADRIDŬ, 8 Maiu.— Camera deputaţilorŭ a acceptatŭ introducerea Curţilorŭ judecătorescĭ cu juraţĭ.

HAVRE, 8 Maiu. — La deschiderea esposiţiunei maritime, ministrulŭ preşedinte Goblet a declaratŭ, că poporulŭ francesŭ nu nutresce nicĭ unŭ planŭ agresivŭ şi doresce pace. Póte că timpulŭ cercărilorŭ încă n'a trecutŭ, dér déca acestea vorŭ veni, ele nu vorŭ fi provocate de Francia.

BUCURESCĬ, 8 Maiu. — Unŭ comunicatŭ oficialŭ accentuéză, relativŭ la incidentulŭ din Iaşĭ, că în adevĕrŭ s'au auḑitŭ flueràturĭ când trecea regele pe stradă, din care causă s'au arestatŭ trei indivіḑĭ. Primirea din partea poporaţiunei înse a fostŭ cea mai simpatică. Incidentulŭ decĭ nu are nicĭ o însemnătate.

DIVERSE.

Diplomaţiă şi jocŭ de cărţĭ. — »W. Tagbl.“ istorisesce următórea istoriă din viéţa însărcinatului de afacerĭ portugesŭ din Viena: De aprópe şépte anĭ funcţionéză ca trimisŭ alŭ Portugaliei la curtea din Viena vicontele Valmor, unŭ diplomatŭ fórte cinstitŭ şi iscusitŭ. Din causă de bólă îşĭ cerù în Maiu anulŭ trecutŭ unŭ concediu mai lungŭ şi plecă în Portugalia. In locu'i veni contele Selir, consilierŭ de legaţiune, ca însărcinatŭ de afacerĭ la Viena. Povara afacerilorŭ apăsau chiar dela începutŭ pe nobilulŭ conte. Nu trecŭ multŭ şi contele Selir fù mai puţinŭ ocupatŭ cu representarea intereselorŭ Portugaliei, decâtŭ cu favoritulŭ sĕu — jocŭ de cărţĭ. Ḑile şi nopţĭ întregĭ jertfea elŭ la macao în cerculŭ soţilorŭ sĕi de aceleaşĭ înclinărĭ. Elŭ jucă şi câştigă mereu câtva timpŭ. Insĕ ḑeulŭ jocului nu prea este credinciosŭ şi de vr'o câteva lunĭ ilŭ urmărea cumplitŭ nenorocŭlŭ. Elŭ perdea constantŭ şi cu câtŭ se înstreina norocŭlŭ de elŭ, cu atâtŭ mai multŭ contele voia sĕ-lŭ forţeze. Indoirea sumelorŭ puse în jocŭ îi părù mijloculŭ celŭ mai potrivitŭ pentru revanche. Nu reuşi. Contele perdù de 11 orĭ dearêndulŭ sume îndoite şi resultatulŭ fù o perdere de 60,000 fl. — unŭ restŭ neplătitŭ. Acésta se întêmplă în ḑilele din urmă ale lunei lui Martie. Contele Selir luà banii de unde putŭ căpĕta şi cerù în 28 séu 29 Martie unŭ concediu de vr'o câteva ḑile. Concediulŭ espiră, înse contele nu se mai reintórse. Trecură sĕptĕmânĭ fără a se da de altă urmă a contelui decâtŭ de anunţările creditorilorŭ ce se grămădeau continuu. Se adresară la ambasadă, dér dreptŭ rĕspunsŭ funcţionarii dedeau din umerĭ, semnŭ sigurŭ că contele nu avea sĕ se mai reîntórcă. Creditorii contelui se adresară în Lisabona la familia dispărutului amicŭ. In curêndŭ sosi unŭ rĕspunsŭ fórte surprinḑĕtorŭ: Familia voi sĕ plătéscă, în locŭ de 60,000 fl. datoria jocului, numai 10,000 fl. în rate anuale de câte 1000 fl. Acéstă propunere fù respinsă nu fără amară ilaritate şi numele contelui Selir fù inscrisŭ pe tabla cea négră, ca numele celui mai de rêndŭ vagabondŭ de bursă, care nu-şĭ póte plăti diferenţele. Acésta este istoria nenorocirei şi sfêrşitului însărcinatului de afacerĭ portugezŭ. In curêndŭ va trimite guvernulŭ portugezŭ unŭ nou însărcinatŭ de afacerĭ la Viena, punêndŭ capĕtŭ acestei regretabile stărĭ ce domnesce momentanŭ la ambasada portugeză.

Monstru. — Ḑilele acestea femeia Profira a locuitorului N. Maximŭ din cotuna Dolina plasa Tĕrgului, jud. Iaşĭ, a născutŭ unŭ copilŭ de gen masculinŭ, cu capulŭ în pieptŭ, fără gâtŭ, cu ochii în frunte, cu umerii păroşĭ şi avêndŭ în creştetulŭ capului o bortă, ér de aci în josŭ spre spinare numai o rană. Elŭ a muritŭ după trei ore dela nascere. Mediculŭ fiindŭ încunosciinţatŭ, cadavrulŭ s'a depusŭ în spirtŭ spre conservare pentru museu.

Epidemia duelurilorŭ. — O adevĕrată epidemiă de duelurĭ secerâ în momentulŭ acesta, garnisóna Strigoniu din Ungaria. Cincisprеḑece oficerĭ s'au bătutŭ în duelŭ cu locuitorii oraşului în cursulŭ sĕptĕmânei dinainte de 1 Maiu n. Doi din ei au fostŭ omorâţĭ. Şi, curiosŭ este, că tóte duelurile acestea s'au făcutŭ pentru una şi aceeaşĭ femeiă.

Frica de sócre — Nu se mai sfêrşescŭ cu bietele sócre! Printre mijlócele întrebuinţate de către principele de Bismarck, pentru triumfulŭ candidaturelorŭ oficiale dela 21 Februarie, „Le Matin“, citéză unulŭ despre care nu s'a vorbitŭ până acum nicĭ măcarŭ de organele cele mai bine informate. Étă acelŭ mijlocŭ iscusitŭ: Unŭ placatŭ imensŭ afişatŭ în mii de esemplare, ḑicea: „Sciţĭ ce nenorocirĭ arŭ aduce pe noi triumfulŭ adversarilorŭ d-lui de Bismarck? Nicĭ mai multŭ nicĭ mai puţinŭ decâtŭ: ântêiu pe Francesĭ şi alŭ doilea pe Muscalĭ. Dér nu e numai atâtŭ. Muscalii fiindŭ aḑĭ aliaţĭ ai Turcilorŭ, aceştĭ din urmă ne-arŭ inunda ţéra şi n'ar întârḑia d'a ne impune obiceiurile lorŭ. Şi fiindcă Turcii suntŭ polygami, polygamia s'ar introduce şi în Germania. Resultă dér că, de nu veţĭ vota după pofta inimei cancelarului nu veţĭ întârḑia d'a avea şi voi ca Turcii, *mai multe sócre.*“ Numai astfelŭ, — afirmă „Le maten“ — votulŭ fu decisivŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 20
Rentă de hârtiă 5%	88.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 60
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	100 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 50
Renta de hărtiă austriacă	80 25
Renta de arg. austr.	82.25
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135.20
Acțiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	281.50
Act. băncei de creditŭ austr.	278.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 27
Londra 10 Livres sterlinge	126 97

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 23 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	35—	37—
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105¼
» „ „ (5%)	88½	89—
» » urban (7%)	101½	102—
» » » (6%)	94½	95½
» » » (5%)	85—	85½
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.75	16.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 9 Maiu st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.60
Argint românesc	»	8.50	»	8.54
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA

anunțurilorŭ și insețiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10 16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6.03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	..
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ	—	—	—	—	--
	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Braniciĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8.42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4.10	5.45	—.
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Braniciĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	---
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	. 1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6.40
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ